

Ektoparasittmidler til hund og katt – sviktende effekt?

Legemiddelverket ønsker melding fra veterinærer ved mistenkt eller påvist redusert og manglende effekt av ektoparasittmidler til hund og katt, spesielt ved behandling mot flått og lus. Manglende eller redusert effekt omfattes av legemiddelovervåkingen og Legemiddelverket ønsker spesielt å fokusere på ektoparasittmidlene. Har det skjedd en endring i anvendelig bruksområde? Muntlige henvendelser, bivirkningsmeldinger og søknader om godkjenning fritak begrunnet med dårlig eller manglende effekt av markedsførte preparater kan signalisere dette.

De seneste årene har behandlingsalternativene mot ektoparasitter på hund og katt blitt flere og ikke minst enklere å bruke. Samtidig har behovet for slike preparater økt bl.a. på grunn av økt utbredelse av flått og økende reiseaktivitet til kontinentet. Lus (pelslus og blodlus) er et vandrende problem og det dukker opp perioder hvor forekomsten innen et område blusser opp. Teoretisk sett skulle det for preparater med indikasjon mot lus og effektvarighet på 3-4 uker være tilstrekkelig med én behandling siden generasjonsintervallene er ca 14 dager. Behandling mot flått og lopper må være kontinuerlig gjennom sesongen, og flere steder i landet blir et stort antall dyr behandlet profylaktisk mot flått fra april-mai til oktober.

I dag har 14 forskjellige produkter markedsføringstillatelse (MT) i Norge for bruk mot ektoparasitter på hund og/eller katt, men ikke alle er markedsført. Disse produktene inneholder til sammen 9 ulike virksomme substanser og representerer flere farmakoterapeutiske grupper. Påflekkingsvæsker dominerer, men også halsbånd og tabletter er representert. Produktene har ulike indikasjoner - fra kun lopper til blandingsinfeksjoner med både endo- og ektoparasitter. Effektvarigheten varierer både mellom de ulike preparatene pga egenskaper ved preparatet og for det enkelte preparat pga egenskaper hos den enkelte parasittart. God eierveiledning og målrettet behandling er en forutsetning for at behandlingen skal bli vellykket. Dårlig effekt og tilsynelatende nedsatt følsomhet kan vise seg å skyldes misforstått behandlingsopplegg.

Parasitter kan utvikle nedsatt følsomhet og resistens mot kjemiske stoffer ved langvarig og ensidig bruk av enkelte preparater og preparatgrupper. Når et preparat har ulik effektvarighet -og dermed også behandlingsintervall - for de ulike parasittartene (dvs. sannsynligvis perioder med suboptimale konsentrasjoner overfor enkelte arter) kan en tenke seg at dette også vil kunne bidra til utvikling av nedsatt følsomhet/resistens.

Legemiddelverket har fått informasjon fra kliniske miljøer om at enkelte preparater ikke lenger har tilfredsstillende effekt, og at særlig flått og lus ikke responderer som ønsket på behandlingen. Vi er også kjent med at enkelte produkter mot lus rutinemessig brukes med gjentatt behandling etter ca 2 uker, selv om det egentlig skulle vært tilstrekkelig med en behandling. Også dyrets pelstype nevnes å ha betydning for effekten.

Å innhente kunnskap om manglende eller redusert effekt av legemidler er en viktig del av overvåkingsarbeidet og Legemiddelverket ønsker nå å fokusere på ektoparasittmidlene. Selv om det, så vidt vi vet, ikke er beskrevet forekomst av nedsatt følsomhet/resistens blant ektoparasitter på hund og katt i Norge kan vi ikke utelukke at det forekommer. Det er derfor viktig at veterinærer melder inn redusert/manglende effekt eller andre erfaringer ved produktene som gjør at de ikke er egnet til tiltenkt bruk eller som bør føre til endringer i preparatomtalen. Legemiddelverket og MT-innehaverne er avhengig av veterinærenes tilbakemeldinger for å kunne følge opp og bidra til riktig legemiddelbruk. Melding om redusert effekt kan meldes på [skjema for mistenkt bivirkning](#) for legemidler brukt til dyr:

Kontaktperson

Hanne Bergendahl
Veterinærmedisinsk seksjon
Statens legemiddelverk